

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра фінанси, банківська справа та страхування
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 37 ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: «Менеджмент організацій та адміністрування»
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту
(найменування кафедри)

Протокол № 11 від 22 червня 2021
р.

м. Запоріжжя 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ОК 37 Фінанси, гроші та кредит Нормативна дисципліна Цикл професійної підготовки</i>
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Викладач	<i>Шестопалова Олена Віталіївна, старший викладач кафедри Фінанси, банківська справа та страхування.</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон кафедри: (061)769-84-99, elenshk@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>згідно до розкладу занять: https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultaciy-19 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин – загальний обсяг 120 годин кредитів – 4 кредити ЕКТС розподіл годин: 30 лекцій 15 практичних 75 самостійна робота вид контролю – залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Пререквізити та постреквізити дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» наведено у структурно-логічній схемі.</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>«Фінанси, гроші та кредит» – нормативна дисципліна, яка вивчається при підготовці фахівців з галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Дисципліна «Фінанси, гроші та кредит» передбачає формування у здобувачів вищої освіти сучасного системного мислення та комплексу спеціальних вмінь, практичних знань і навичок у галузі знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p>	

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК10.Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12.Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання:

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН8.Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН12.Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є надання фундаментальних знань з функціонування фінансів у економічній перебудові суспільства на шляху розвитку грошових відносин, впливу на соціально – економічний розвиток суспільства , порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, формування теоретичних знань про функціонування НБУ і комерційних банків, та здійснюваних ними операцій та послуг.

5. Завдання вивчення дисципліни

Завданням навчальної дисципліни є:

- сформувати у здобувачів уявлення про роль фінансів у економічній перебудові суспільства на шляху розвитку грошових відносин;
- виявити тенденції розвитку фінансової та банківської системи;
- вивчити методологію проведення банківських операцій та надання банківських послуг;
- розкрити специфіку управління фінансовими ресурсами держави та підприємств;
- отримати вміння оперувати нормативно-правовими документами НБУ, аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економічний зміст та призначення фінансів.

Тема 1. Сутність і функції фінансів.

Суть фінансів та їх необхідність в умовах товарно-грошового господарства. Функції фінансів та механізм їх дії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Склад, джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів.

Тема 2.Фінансова система та фінансовий механізм.

Суть, структура та принципи побудови фінансової структури держави. Правові засади

фінансової системи , їх особливості в Україні. Вплив фінансової системи на розвиток економіки.

Суть, суб'єкти, призначення фінансової політики. Фактори, які визначають фінансову політику. Типи, види фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Фінансова політика України на сучасному етапі. Склад і структура фінансового механізму. Нормативно-правове забезпечення фінансової діяльності в Україні.

Тема 3. Податкова система держави.

Суть і функції податків. Основні етапи становлення податкової системи в Україні. Класифікація податків. Місцеві податки та збори. Інші платежі в бюджет. Податкова політика: суть, основні критерії.

Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави.

Бюджет як економічна категорія. Місце та значення бюджету в системі фінансових відносин. Поняття бюджетного устрою й бюджетної системи. Бюджетна класифікація . Поняття бюджетного процесу і його основні етапи.

Змістовий модуль 2. Фінанси держави та суб'єктів господарювання.

Тема 5 . Державні доходи та видатки.

Економічна суть доходів і видатків бюджету. Суть і склад видатків державного бюджету. Форми і методи державного фінансування. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Класифікація видатків. Бюджетний дефіцит: поняття, причини виникнення, види. Джерела та методи покриття бюджетного дефіциту.

Тема 6 . Державний кредит.

Суть, поняття та форми державного кредиту. Класифікація державних позик. Державний борг і способи коригування позикової політики.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання.

Основи організації фінансів підприємств. Суть, функції, характерні ознаки фінансів підприємств. Фінанси підприємств, що здійснюють комерційну діяльність. Фінанси неприбуткових організацій. Джерела формування та механізм розподілу фінансових ресурсів підприємств.

Тема 8. Фінансовий ринок.

Сутність фінансового ринку, його функції та роль в мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Структура фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Валютний ринок. Кредитний ринок. Призначення та роль ринку цінних паперів. Основні характеристики цінних паперів.

Змістовий модуль 3. Теоретичні основи виникнення грошей, грошовий обіг та модель грошового ринку.

Тема 9. Сутність і функції грошей.

Походження, сутність та вартість грошей. Форми грошей та їх еволюція. Функції грошей та їх характеристика. Взаємозв'язок функцій та вплив на них зміни вартості грошей. Гроші та кругообіг продуктів та доходів. Роль державного сектору у кругообіг продуктів та доходів. Класична теорія грошей і сучасний монетаризм.

Тема 10. Грошовий обіг і грошові потоки.

Суть і структура: грошового обігу. Економічні основи, суб'єкти та ринки, які обслуговують грошовий обіг. Характерні риси руху грошей. Види грошового обігу та їх характеристика. Форми безготівкових розрахунків. Модель грошового обігу, грошові потоки та механізм їх балансування. Закон грошового обігу. Грошова маса та її структура. Швидкість обігу грошей та фактори що її визначають. Методи регулювання грошового обігу.

Тема 11. Грошові системи.

Поняття грошової системи. Характеристика основних елементів грошової системи. Призначення грошової системи та її місце у економічній системі країни. Органи регулювання та контролю за грошовим обігом. Види грошових знаків. Типи грошових систем та їх характеристика. Становлення грошової системи України.

Тема 12. Інфляція та грошові реформи.

Сутність інфляції і інфляційний процес. Етапи інфляційного процесу. Причини і наслідки інфляції. Форми інфляції: інфляція попиту, інфляція витрат, фіскальна інфляція, імпортна інфляція. Види інфляції: повзуча, галопуюча, гіперінфляція. Типи інфляції: відкрита, за балансова, очікувана.

Показники вимірювання інфляції. Особливості інфляційного процесу на Україні. Форми і методи антиінфляційної політики. Суть грошової реформи. Мета грошової реформи. Класифікація грошових реформ. Характеристики основних видів грошових реформ: класифікація, девальвація, ревальвація та інші. Моделі грошових реформ. Характеристика грошової реформи в Україні.

Змістовий модуль 4. Роль і місце кредиту в соціально-економічному просторі.

Тема 13. Сутність і функції кредиту.

Сутність кредиту. Кредит як форми руху цінності на поворотній основі. Кредит як одна з форм економічних відносин. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільних відносин. Об'єкти та суб'єкти кредиту. Позичковий капітал та кредит. Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Економічні чинники необхідності кредиту та особливості його прояву у різних сферах економіки. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці. Стадії та закономірності руху кредиту. Поняття стадії руху кредиту та їх перелік. Закономірності руху кредиту.

Тема 14. Форми, види і роль кредиту.

Форми і види кредиту. Поняття форми кредиту, критерії їх класифікації. Переваги та недоліки кожної форми кредиту. Поняття виду кредиту та критерії їх класифікації. Економічна характеристика основних видів кредиту: банківського, комерційного, споживчого, державного. Банківський кредит як центральний вид кредиту. Економічні межі кредиту. Кредит в умовах інфляції.

Тема 15. Теоретичні засади діяльності комерційних банків.

Поняття, види та призначення комерційних банків. Основи організації діяльності та управління комерційним банком. Загальна характеристика банківських операцій. Комісійно-посередницькі банківські операції. Організація та прогнозування готівкового обігу. Банківські послуги. Стабільність банків і механізм її забезпечення.

Тема 16. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління.

Походження та організація діяльності центрального банку. Функції центрального банку. Банківське регулювання і банківський нагляд. Процентна політика. Обов'язкові

(мінімальні) резерви. Політика операцій на відкритому ринку. Політика рефінансування. Становлення та особливості функціонування Національного банку України. Структура НБУ та його функції. Основні засади проведення грошово-кредитної політики.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Сутність і функції фінансів. Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Лекція	2
2	Тема 1. Сутність і функції фінансів. Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Практичне заняття	2
3	Тема 3. Податкова система держави.	Лекція	2
4	Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави. Тема 5. Державні доходи та видатки.	Лекція	2
4	Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави. Тема 5. Державні доходи та видатки.	Практичне заняття	2
5	Тема 6. Державний кредит.	Лекція	2
6	Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання.	Лекція	2
6	Тема 6. Державний кредит. Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання	Практичне заняття	2
7	Тема 8. Фінансовий ринок.	Лекція	2
8 Рубіжний (модульний) контроль 1			
9	Тема 9. Сутність і функції грошей.	Лекція	2
10	Тема 10. Грошовий обіг і грошові потоки.	Лекція	2
10	Тема 9. Сутність і функції грошей. Тема 10. Грошовий обіг і грошові потоки.	Практичне заняття	2
11	Тема 11. Грошові системи. Тема 12.	Лекція	2

	Інфляція та грошові реформи.		
12	Тема 13. Сутність і функції кредиту. Тема 14. Форми, види і роль кредиту.	Лекція	2
12	Тема 11. Грошові системи. Тема 12. Інфляція та грошові реформи.	Практичне заняття	2
13	Тема 15. Теоретичні засади діяльності комерційних банків.	Лекція	2
14	Тема 16. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління.	Лекція	2
14	Тема 13. Сутність і функції кредиту. Тема 14. Форми, види і роль кредиту.	Практичне заняття	2
15	Тема 15. Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Тема 16. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління	Практичне заняття	2
16 Рубіжний (модульний) контроль 2			
Підсумковий контроль (залік)			
8. Самостійна робота			
<p>Самостійна робота (СР) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СР є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час поза аудиторної навчальної роботи здобувача вищої освіти.</p> <p>Метою СР є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.</p> <p>Основними формами СР є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; - вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; - підготовка до практичних занять та виконання домашніх завдань; - систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модульних контрольних робіт та підготовка до різних форм поточного контролю. 			

Тема	Види робіт	Кількість годин
ТЕМА 1. Сутність і функції фінансів.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій. 	5
ТЕМА 2. Фінансова система та фінансовий механізм.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій 	3
ТЕМА 3. Податкова система держави.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій 	5
ТЕМА 4. Бюджет і бюджетна система держави.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій 	5
ТЕМА 5. Державні доходи та видатки.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 	5

	<p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій</p>	
ТЕМА 6. Державний кредит.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій</p>	5
ТЕМА 7. Фінанси суб'єктів господарювання.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій</p>	5
ТЕМА 8. Фінансовий ринок.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p>	5
ТЕМА 9. Сутність і функції грошей.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p>	5
ТЕМА 10. Грошовий обіг і грошові потоки.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p>	5

	<p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p>	
ТЕМА 11. Грошові системи.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p> <p>5. Систематизація вивченого матеріалу модуля перед написанням модульної контрольної роботи.</p>	5
ТЕМА 12. Інфляція та грошові реформи.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p>	5
ТЕМА 13. Сутність і функції кредиту.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p> <p>4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.</p>	5
ТЕМА 14. Форми, види і роль кредиту.	<p>1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел.</p> <p>2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання.</p> <p>3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань.</p>	5

	4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	
ТЕМА 15. Теоретичні засади діяльності комерційних банків.	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	5
ТЕМА 16. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління.	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій. 5. Систематизація вивченого матеріалу модуля перед написанням модульної контрольної роботи.	2

Консультативна допомога здобувачам вищої освіти надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і здобувача вищої освіти за графіком консультацій (<https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultacyi-19>) - один раз на тиждень або за попередньою домовленістю;
- листування за допомогою електронної пошти elenshk@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);
- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, Telegram (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Засоби оцінювання:

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит», згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

Взаємний зв'язок конкретних засобів і критеріїв оцінювання викладено нижче.

Критерії оцінювання курсу

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» є:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти денного відділення поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (активність на лекційних заняттях, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (активність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, виконання практичних завдань, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, участь у діловій грі, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. **Семестровий контроль** з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного

робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (протягом кожного з модулів)	Робота на лекціях: - активність на лекційних заняттях; - участь в експрес-опитуванні (тестуванні); - участь у навчальній дискусії.	Максимум 40 балів за модуль
	Робота на практичних заняттях: - активність на заняттях; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни - усне опитування, тестування, виконання практичних завдань; - участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання.	Максимум 60 балів за модуль
РУБІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1 «Теоретичні засади управління змінами та роль менеджера в управлінні змінами»	Максимальна оцінка – 100 балів
	Модульний контроль № 2 «Особливості управління різновидами організаційних змін»	Максимальна оцінка – 100 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно з рішенням кафедри
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ залік	Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі співбесіди.	Критерії оцінювання зазначено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ECTS»

За роботу на лекційних та практичних заняттях бали розподіляються наступним чином:

а) робота на лекціях:

- **35-40 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 90% лекційних занять, має повний конспект питань самостійної роботи, показує вільне володіння матеріалом, правильно відповідає на питання (тести), приймає активну участь у навчальній дискусії;

- **31-34 бали:** здобувач вищої освіти відвідав 80% лекційних занять, має практично повний конспект питань самостійної роботи, в основному орієнтується в матеріалі, але допускає неточності, незначні помилки при усних відповідях чи тестах, обізнаний з предметом, приймає участь у навчальній дискусії;

- **24-30 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 70% лекційних занять. Конспект

питань самостійної роботи не повний (відсутня половина завдань). Здобувач вищої освіти лише частково розкриває питання, слабо в них орієнтується, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують, дає неправильні відповіді на тестах, іноді приймає участь у навчальній дискусії;

- **0-23 бали:** здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% лекційних занять; має неохайний, неповний конспект, в якому відсутня більша кількість завдань самостійної роботи. Здобувач вищої освіти невірно відповідає на питання, або недостатньо в необхідному обсязі предмету, не приймає участі у навчальній дискусії;

б) робота на практичних заняттях:

- **54-60 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 90%-100% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 90%.

- **51-53 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 75%-80% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 80%.

- **45-50 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 60-70% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 60%.

- **0-44 бали:** здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% практичних занять, та виконав менш ніж 30% загального обсягу практичних завдань.

Також передбачається **порядок зарахування пропущених занять:** усне відпрацювання пропущеної теми на встановлених за графіком викладача консультаціях з наданням конспекту лекційного або практичного заняття.

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не отримав мінімальну кількість балів за поточним контролем за окремим змістовним модулем або не згоден з оцінкою, він може під час рубіжного контролю написати модульну контрольну роботу.

Оцінювання рубіжного контролю здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за модулями відбувається наступним чином:

- модуль №1 – 100 балів;
- модуль №2 – 100 балів.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання

Шкалу оцінювання завдань модульної контрольної роботи наведено у таблиці:

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Теоретичні питання : 2 питання по 25 балів максимум за кожне	20-25 балів	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання. Відповідь на питання сформульовано в термінах науки, викладено літературною мовою, демонструє авторську позицію здобувача вищої освіти.
	15-19 балів	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, самостійно викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	9-14 балів	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та

		обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	5-8 балів	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питання під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
	0-4 балів	Здобувач вищої освіти: - не володіє навчальним матеріалом; - не в змозі його викласти; - не розуміє змісту теоретичних питань
Практичне завдання (максимум 50 балів)	40-50	Здобувач вищої освіти дав повну вичерпну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату; - доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - належним чином оформленої графічної частини (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - ґрунтовних висновків. При виконанні завдання допускається не більше 1-2 несуттєвих помилок або описок.
	30-39	В цілому здобувач вищої освіти дав повну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - приблизно правильного арифметичного результату (або не більше 3-4 несуттєвих помилок); - пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - графічної частини (у разі потреби), оформленої з деякими зауваженнями; - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - висновків. В цілому завдання повинно бути виконано не менш ніж на 75%.
	18-29	Відповідь здобувача вищої освіти: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - не має графічної частини (якщо вона є необхідною) або містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним) або не має пояснень та висновків; В цілому завдання виконано менш ніж на 75%.
	10-17	Здобувач вищої освіти розуміє суть завдання, але його відповідь: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - не має графічної частини (якщо вона є необхідною); - містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним);

		- не має пояснень та висновків; - містить не більше 30% виконаного завдання.
	0-9	Здобувач вищої освіти: - не розуміє завдання; - не в змозі його виконати; - виконав завдання повністю неправильно - виконав менш ніж 20% завдання.

Якщо здобувач вищої освіти не отримав залік за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами оцінювання за шкалою ЄКТС відповідей (в усній або письмовій формі) на контрольні питання заліку та виконання практичного завдання. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Таким чином, остаточна оцінка за курс для здобувачів вищої освіти *денного відділення* розраховується за одним з наступних варіантів:

№	Змістовий модуль 1 (Т1,Т2,Т3,Т4,Т5,Т6,Т7,Т8)	Змістовий модуль 2 (Т9,Т10,Т11,Т12,Т13,Т14,Т15,Т16)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
1	Поточний контроль 1	Поточний контроль 2	(ПК1 + ПК2)/2
2	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(МКР1+МКР2)/2
3	Поточний контроль 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(ПК1+МКР2)/2
4	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Поточний контроль 2	(ПК2+МКР1)/2
5	Складання заліку з дисципліни		100

До залікової відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для екзамену
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит». За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не виконав, або не зміг захистити контрольну роботу, або не згоден з оцінкою, він складає залік з дисципліни. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. До залікової відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача вищої освіти на заняттях). В умовах впровадження он-лайн-освіти за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень (за графіком консультацій) виходити на онлайн-консультацію.

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки с здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protsetsu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».